GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḎI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 27. *Lunĭ, Marţĭ 5 (17) Februariu* 1885.

Braşovŭ, 4 (16) Februariu 1885.

Pe câtŭ de mare este sgomotulŭ ce-lŭ facŭ Ungurii de ordinarŭ în adunarea deputaţilorŭ din Peşta la fiecare cestiune mai însemnată, pe atâtŭ de liniştitŭ funcţiunéză aparatulŭ parlamentarŭ în camera din Viena. Discusiunile se facŭ aicĭ cu mai multă moderaţiune, argumentele precumpĕnescŭ, pasiunile sunt ţinute în frêu şi nu isbucnescŭ aşa uşorŭ.

Ar fi însĕ o eróre dacă de aicĭ amŭ conchide, că conflictulŭ de interese în parlamentulŭ din Viena este mai slabŭ ca în celŭ din Peşta. Din contră în dieta ungară sunt representate apróspe esclusivŭ numai interesele egemoniei maghiare şi acolo se tractéză între partidele maghiare numai de aceea, care dintre ele sĕ fie la cârmă şi care e mai capabilă de a realisá idealulŭ maghiarismului, pe când în camera vienesă sunt în adevĕrŭ mai multŭ séu mai puţinŭ representate interesele tuturorŭ grupurilorŭ şi a tuturorŭ popórelorŭ din Austria şi prin urmare se póte mai uşorŭ nasce unŭ conflictŭ între aceste interese, carĭ sĕ deosibescŭ în modŭ esenţialŭ unele de altele.

Cabinetulŭ Tisza dispune de o falangă compactă, care urmăresce una şi aceeaşĭ tendinţă avêndŭ o singură programă. Nu aşa cabinetulŭ Taaffe. Acesta se razimă pe o maioritate compusă din elemente eterogene, carĭ se unescŭ numai în principiulŭ de a combate împreună egemonia germană, de a-şĭ asigurá împrumutatŭ şi cu ajutorulŭ guvernului unŭ gradŭ câtŭ mai mare de autonomiă în favórea intereselorŭ lorŭ speciale.

Cehii, Polonii, Slovenii, clericalii-federaliştĭ, cei din clubulŭ Hohenwart şi din clubulŭ Coronini, carĭ laolaltă formézĕ astăḓĭ maioritatea în camera din Viena, au toţĭ programe speciale. Organisarea lorŭ într'o partidă se susţine printr'unŭ comitetŭ esecutivŭ pe basa programului comunŭ de acţiune în sensŭ federalistŭ. La fiecare cestiune mai însemnată problema acestui comitetŭ devine fórte dificilă prin aceea, că elŭ trebue sĕ ţină contŭ de tóte interesele fracţiunilorŭ de o parte şi de dorinţele guvernului de altă parte.

Ḓilele aceste s'a ivitŭ unŭ conflictŭ mai însemnatŭ între interesele diferitelorŭ fracţiunĭ ale maiorităţii şi între postulatele guvernului din Viena. Se tractă de votarea unei noue legĭ de timbre, prin care sĕ se înmulţéscă venitele statului, ca din suma câştigată astfelŭ sĕ se pótă plăti adausele la congrua preoţilorŭ catolicĭ, ce le-a încuviinţatŭ camera nu de multŭ.

Nu mai trebue sĕ spunemŭ, că propunerile pentru urcarea dărilorŭ sunt şi în Austria totŭ aşa de nepopulare ca şi la noi. Legea de timbre n'a găsitŭ în sînulŭ fracţiunilorŭ din maioritate sprijinŭ de ajunsŭ şi din altă consideraţiune. Pe la 24 Marţiu a. c. Reichsrathulŭ va fi închisŭ şi se vorŭ face nouĕ alegeri pentru parlamentulŭ viitorŭ. Mulţĭ din maioritate şi-au ḓisŭ, că nu va face impresiune bună décă ei în ajunulŭ alegerilorŭ noue vorŭ votá o asemenea lege apĕsătore. Guvernulŭ de altă parte stăruia ca sĕ se priméscă legea de timbre, ca sĕ pótă satisface astfelŭ trebuinţelorŭ sale financiare.

Vinerea trecută în fine s'a adusŭ decisiunea în defavorulŭ guvernului. Proiectulŭ de lege a fostŭ respinsŭ primindu-se cu 160 contra la 135 de voturĭ o propunere, ca elŭ sĕ fie predatŭ earăşĭ comisiunei ca sĕ'lŭ prelucre şi sĕ'lŭ amendeze din nou. Mulţĭ din maioritate votară contra guvernului, alţii au părăsitŭ şedinţa înainte de votare. Astfelŭ cabinetulŭ Taaffe a suferitŭ unŭ desastru şi Nemţii din oposiţiune resĕmtŭ o justă bucuriă din causa neînţelegerilorŭ ivite în sînulŭ maiorităţii cu acéstă ocasiune.

Posiţiunea cabinetului Taaffe nu s'a alteratŭ nicĭdecum prin acésta, dér nu se póte negá, că votarea de Vinerĭ póte avé urmărĭ însemnate pentru viitórea desvoltare a lucrurilorŭ. „Narodni Listy“ esclamă: Stânga (germană) a învinsŭ, guvernulŭ şi drépta au fostŭ bătuţĭ, dér pentru contribuabilĭ este acestŭ desastru unŭ mare bine. Consecinţele votului nu se potŭ prevedé, atâta e însă sigurŭ că guvernulŭ nu mai posede o maioritate pe care sĕ pótă contá în orĭ ce împrejurărĭ.“

Nemţii dorescŭ se caḓă cabinetulŭ actualŭ şi se vină în loculŭ lui unŭ ministerŭ favorabilŭ lorŭ. Cehii dela „Narodni“ dorescŭ sĕ vină unŭ ministeriu şi mai pronunţatŭ federalistŭ. Nu credemŭ însă că se va împliní deocamdată nicĭ una din aceste dorinţe. Taaffe va rĕmâné şi va aflá mijlóce de a-şĭ cârpí érăşĭ maioritatea.

—o—

Din Sudanŭ.

Precum se raportéză din Londra, colonelulŭ Wilson declară că mórtea lui Gordon şi căderea Chartumului se atribue trădării lui Faragh paşa; elŭ comunică despre acésta următórele amĕnunte:

„Faragh deşteptase de multŭ neîncrederea lui Gordon, ba deja se dovedise odată, că Faragh urmăresce scopurĭ trădătóre. Gordon îlŭ cruţă cu tóte aceste, séu fiindcă se temea, că pedepsirea lui ar avea unŭ rĕu efectŭ la trupele sudaneze ce le comanda Faragh şi care ţineau la elŭ, séu fiindcă Gordon dĕdù creḓĕmĕntŭ mărturisirii lui Faragh că 'lŭ va ajuta onestŭ în viitorŭ. Faragh paşa trădă Chartumulŭ în diminéţa ḓilei de 26 Ianuariu, poruncindŭ sĕ se deschidă porţile şi lăsândŭ înăuntru trupele Mahdiului. Gordon auḓi sgomotulŭ neobicînuitŭ, causatŭ de întrarea în oraşŭ a trupelorŭ acestora în massă, eşi răpede pe stradă şi fù ucisŭ la întrarea palatului. Sĕlbaticii puşcaşĭ ai Cordofanului cutrierară în curêndŭ tóte stradele cetăţii, dându-se parola unui măcelŭ generalŭ. Tóte persónele, care rĕmaseră credinciόse lui Gordon, fură massacrate, între acestea acei 500 de ómenĭ, carĭ sub Nusri dĕduseră Englesilorŭ ajutorŭ la Gubat. (?) De altmintrelea bărbaţĭ, femei şi copii fură omorîţĭ cu o nemai auḓită cruḓime. Martorĭ ocularĭ anunţă, că ḓiua întrégă a cursŭ pe strade torente de sânge. Partea cea mai mare a garnisónei recunoscuse de bună voiă pe Mahdi şi generalii lui organisară îndată după cele mai bune regule militare unŭ complectŭ sistemŭ de apĕrare pentru Chartum. Unŭ mare numĕrŭ de bunĭ puşcaşĭ fù postatŭ în fortulŭ din afară şi în redute. Colonelulŭ Wilson descrie tóte întrările la Chartum pe uscatŭ şi pe apă. Navales, Galakla, Tuti, Ondurman şi Halfije suntŭ bine întărite. — Generalulŭ Wolseley telegraféză, că spionĭ, carĭ au venitŭ din Chartum, adeverescŭ scirea despre mórtea lui Gordon. Doliulŭ în Londra este generalŭ. Opiniunea publică nu vrea sĕ scie de vorbirile lui Morley şi Courteney, carĭ cerŭ ca Anglia sĕ renunţe la Sudanŭ.“

Generalulŭ Wolseley anunţă, ca Englesii sub generalulŭ Earle după o luptă de cincĭ ore au ocupat tóte posiţiunile inimicului dela Dulka şi au pusŭ mâna pe ḓece stindarde Generalulŭ Earle şi loc. colonelŭ Eyre au căḓutŭ la asaltarea posiţiunilorŭ. Acéstă scire a fostŭ comunicată lui Wolseley de generalulŭ Brackenburg din Dulka, care a luatŭ comanda după căderea generalului Earle. Perderile inimicului, care s'a luptatŭ bărbătesce, suntŭ fórte marĭ, cei mai mulţĭ din conducĕtorĭ au căḓutŭ. Englesii au avutŭ 12 morţĭ, între carĭ 3 oficerĭ, şi 25 rĕniţĭ, între carĭ 3 oficerĭ.

—o—

Germanii şi Slavii.

Renumitulŭ scriitorŭ germanŭ Eduard Hartmann a tipăritŭ luna trecută în revista „Die Gegenwart“ o lucrare interesantă, analisândŭ atitudinea presentă şi viitóre a Slavilorŭ faţă cu Germanii din Germania, Austria şi Rusia. Crescerea influinţei slave, ḓice Hartmann, ameninţă atâtŭ directŭ câtŭ şi indirectŭ rasa germană. Pangermanismulŭ va avea sĕ pórte o luptă uriaşă cu duşmanulŭ sĕu puternicŭ, care-lŭ ameninţă.

»Telegraphulŭ« ne dă următorulŭ scurtŭ resumatŭ alŭ operei lui Hartmann:

„Situaţiunea gintei germane în guvernamintele baltice ale Rusiei e fórte gravă, declară Hartmann, dar nu desperată. Aci, scrie d-sa, e vorba de a scăpá de sub juguĺŭ rusŭ câte-va oraşe germane şi o aristocraţiă funciară veche, care se sprijinesce pe întréga societate inteligentă şi pe clerulŭ protestantŭ. Influinţa acestei aristocraţii germane întêmpină o resistenţă mare din partea elementului rusŭ, care rusificândŭ oraşele şi satele propagă printre poporaţiunea indigenă ură şi invidiă în contra aristocraţiei germane. A scăpá aceste ţĕrĭ de sub jugulŭ Rusiei este fórte greu, dar dacă scăparea se consideră necesară, apoi trebuesce făcută câtŭ de curêndŭ, căcĭ altmintrelea într'unŭ timpŭ fórte scurtŭ nicĭ urme germane nu vorŭ rĕmâné în Finlanda, Curlanda şi Estlanda.

„Condiţiunile politice-naţionale ale Austro-Ungariei suntŭ asemenea fórte complicate şi cerŭ o acţiune grabnică şi seriósă. O resistenţă seriósă a elementului germanŭ faţă cu maghiarisarea devine cu neputinţă; germanismulŭ nu mai are aḓĭ acolo pe nicĭ unŭ aliatŭ. Şi dacă într'unŭ timpŭ óre-care preponderanţa maghiară se va înlocui cu vr'o altă, apoi acésta din urmă de locŭ nu póte fi biurocraţia germană, ci unŭ elementŭ multŭ mai puternicŭ, adică poporaţiunile slave, din care se compune maioritatea poporaţiunilorŭ. Maghiarii nu se temŭ de locŭ de Germanĭ şi fanatismulŭ lorŭ naţionalŭ se baséză pe frica ce o au de valurile slave, care îi încunjură. »Şi în acéstă privinţă cei dela Pesta au mare dreptate, când se grăbescŭ a maghiarisá poporaţiunile slave şi române, carĭ compunŭ regatulŭ ungarŭ, căcĭ dealtmintrelea deşteptarea Slavilorŭ se apropiă şi atuncĭ totulŭ va fi târḓiu. (Par'că d. Hartmann a fostŭ pusŭ anume de jidovii din Pesta ca cu asemenĭ absurdităţĭ sĕ apere maghiarisarea. — Red. G. Tr.)

»Cu tótă lupta care s'a încinsŭ, ḓice Hartmann, năvala Maghiarilorŭ asupra poporaţiunilorŭ slave nu va putea sĕ fie cununată cu succesŭ. Şansele sunt la momentŭ fericite pentru Ungurĭ, va sosi însĕ momentulŭ când învinşii slavĭ vorŭ putea sĕ se rĕsbune, luândŭ capitalulŭ cu procente cu totŭ.“

„In jumĕtatea occidentală a imperiului, urméză mai departe Hartmann, Herzegovina şi Bosnia sunt ţĕrĭ slave. Asemenea şi provinciele vechĭ ale uniunei germane, despre carĭ mai viséză pangermanismulŭ, esceptiune făcêndŭ de Tirol şi de câteva alte micĭ ţinuturĭ, suntŭ ţĕrĭ cutropite de Slavĭ.

»Maioritatea slavă, care se frământă în sînulŭ imperiului austriacŭ nu e sigură de puterea sa, dar în curênd, ḓice Hartmann, ea va simţi forţa sa şi atuncĭ domnia elementului germanŭ se va fini precum s'a finitŭ în Boemia. Tirolulŭ se află singurŭ într'o situaţiune escepţională, datorată unorŭ împrejurărĭ, carĭ facŭ că acéstă ţĕră scapă de desnaţionalisare şi tinde a se alipi de Bavaria în zona căreia cade. Acéstă provinciă póte sĕ fiă deslipită de imperiulŭ austriacŭ fără vr'unŭ desavantagiu şi chiar cu órecare compensaţiă, în ceea ce privesce misiunea Habsburgilorŭ la Orientŭ, unde se află chiămaţĭ a reconstitui vechiulŭ imperiu Bizantin.....«

»Monarchia Habsburgică, urméză autorulŭ mai departe, nu póte rĕmâné fără capitală. Viena în secolulŭ alŭ 20-lea este menită a deveni unŭ oraşŭ germanŭ, căcĭ de-altmintrelea va fi ameninţată a se slavonisa şi a se transforma într'unŭ centru de fermentaţiune slavă. Viena simte nevoie de transfusiunea unui sânge nou

germanŭ, fără care nu va putea de locŭ birui năvala Slavilorŭ.

»Actuala divisiune făţişă a elementelorŭ sud-occidentale slave nu va dura lungŭ; popórele sêrbe, bosniace, herţegovinene, Croaţii, Dalmaţienii, Rutenii, Cehii, Moravĭ etc. etc., sunt în ajunulŭ unei unirĭ slave, care va avea nevoiă de a'şĭ găsi unŭ centru de gravitare, ér acestŭ centru nu póte fi fără de capitală — fie va acéstă capitală la Constantinopole séu Triestŭ. In ceea ce privesce acestŭ din urmă oraşŭ, apoi din punctulŭ de vedere etnograficŭ elŭ nu póte fi consideratŭ nicĭ germanŭ, nicĭ italianŭ ci slavŭ. Orĭ cum va fi în viitorŭ guvernulŭ, monarchicŭ séu republicanŭ, totuşĭ după opiniunea lui Hartmann acestŭ guvernŭ va fi nevoitŭ a împlini tóte dorinţele rasei slavone.«

„Dacă Austria va părăsi idea de a se forma într'unŭ statŭ slav-federativŭ-apusénŭ, atuncĭ sentimentele naţionale de rassă vorŭ împinge pe popórele slave a se arunca în braţele Panslavismului, adecă a egemoniei ruse pe care ele deşi n'o potŭ suferi, totuşĭ acestŭ protectorŭ le e mai plăcutŭ de câtŭ suferinţele sub jugulŭ unei egemonii formate de naţiunĭ străine gintei slavone. Dér odată Austria formată într'unŭ statŭ federativŭ slavonŭ, ea va atrage tóte sentimentele naţionale ale Slavilorŭ de pe peninsula Balcanică, tóte acele sentimente, carĭ până acum suntŭ înclinate către Rusia. Serbia însaşĭ va fi atrasă către cerculŭ federaţiunii slavone, avêndŭ siguranţă că nu va perde autonomia sa. Câtŭ despre România, cu privire la care timpulŭ favorabilŭ de subjugare Ruşii l'au perdutŭ încă pe vremea rĕsboiului dela Crimea, şi ea se va simţi mai bine în mijloculŭ confederaţiunii slave, decâtŭ în sînulŭ imperiului casei Romanoff.“

SCIRILE ĶILEI.

Ministerulŭ ungurescŭ de comerţŭ a încunosciinţatŭ printr'unŭ comunicatŭ comuna orăşenéscă a Pojunului, că deórece pesta bovină s'a stinsŭ în România cu totulŭ, érăşĭ e permisŭ de aci înainte comerţulŭ cu oi de provenienţă din România, din contră importarea boilorŭ din România rĕmâne şi mai departe oprită.

—0—

»Pester Lloyd« dela 29 Ianuariu scrie: Acum câteva ķile vre-o 100 de ţĕranĭ, supuşĭ românĭ, au năvălitŭ în aşa numita Lunca, moşia Bossanezŭ pe teritoriu austriacŭ, unde au tăiatŭ ca la doispre-ķece stânjenĭ pătraţĭ din sălciile proprietarului Barber. Lucrătorii moşiei voindŭ sĕ gonéscă pe năvălitorĭ, au fostŭ atacaţĭ cu pistóle şi puştĭ. Nicĭ gendarmeria chiămată în pripă n'a putută face pe Românĭ sĕ părăséscă teritoriulŭ austriacŭ, ci au datŭ mai multe focurĭ asupra gendarmilorŭ. Atuncĭ şi aceştia au făcutŭ usŭ de arme şi se ķice că unŭ ţĕranŭ românŭ a fostŭ dusŭ greu rănitŭ. Prefectulŭ din Suceva a comunicatŭ ministeriului telegraficŭ acestŭ incidentŭ.

—0—

Senatulŭ universitarŭ din Cluşiu e hotărîtŭ sĕ ia mĕsurĭ în contra duelurilorŭ între studenţiĭ universitarĭ.

—0—

In comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca asentarea pentru anulŭ 1885 se va face în următórele ķile: La Beclénŭ în 20, 21, 23 şi 24 Martiu; la Gherla 30, 31 Martie şi în 1, 2 şi 4 Aprilie; la Deşŭ în 7, 8, 9, 10, 11, 16, 17 Aprile; la Ciachi-Gârbău în 13, 14, 15 Aprile; la Ilonda-mare în 20, 21, 22 Aprilie; la Lăpuşulŭ-ungurescŭ în 24, 26, 27, 28 şi 29 Aprilie. Preşedintele civilŭ în tóte 7 locurile este Szarvadi Pal vice-şpanŭ şi mediculŭ civilŭ este Dr. Gaizago Laszlo, mediculŭ superiorŭ alŭ comitatului.

—0—

»Monitorulŭ oficialŭ« de Sâmbătă publică următorulŭ decretŭ: D. Dimitrie Sturdza, ministru secretarŭ de statŭ la departamentulŭ afacerilorŭ străine, trece la ministerulŭ de culte şi instrucţiune publică, în loculŭ d-lui G. Chiţu, a cărui demisiune s'a primitŭ. D. I. Câmpineanu, ministru secretarŭ de Statŭ la departamentulŭ agriculturei, industriei, comerciului şi domenielorŭ, trece la ministerulŭ afacerilorŭ străine, în loculŭ d-lui Sturdza. Suntŭ numiţĭ miniştrii secretarĭ de statŭ: D. A. Stolojanŭ, la departamentulŭ agriculturei, industriei, comerciului şi domenielorŭ. D. C. Nacu la departamentulŭ justiţiei. D. generalŭ Radu Mihai la departamentulŭ lucrărilorŭ publice.

—0—

Generalulŭ Victorŭ Creţeanu, şefulŭ statului-maiorŭ regalŭ, s'a trecutŭ în funcţiunea vacantă de inspectorŭ alŭ cavaleriei; ér generalulŭ Barotzi Constantinŭ, comandantulŭ divisiei din Dobrogea, s'a numitŭ şefŭ alŭ statului-majorŭ regescŭ.

—0—

Vinerĭ 1 Febuarie, Regele Carolŭ, însoţitŭ de adjutantulŭ de serviciu, a mersŭ spre a inspectá marele statŭ-majorŭ alŭ armatei. La sosire Regele a fostŭ întâmpinatŭ de d. generalŭ Fălcoianu, ministru de rĕsboiu, d. generalŭ Barotzi, şefulŭ casei militare regale, de d. colonelŭ Dona, subşefŭ alŭ marelui statŭ-maiorŭ şi d-nii directorĭ ai diferitelorŭ secţiunĭ. In secţia topografică, M. Sa a cercetatŭ cu unŭ viu interesŭ lucrările terminate ale Dobrogei în ulanurĭ de diferite scălĭ, cari în curêndŭ vorŭ fi imprimate; precum şi acele ale părţei de Nordŭ a Moldovei. De aci Regele trecŭ în secţia geodesică pentru a vedé registrele, calculele şi diferitele instrumente, carĭ aparţinŭ acestei secţii. In secţiunile următóre, Majestatea Sa a vĕķutŭ cu deamĕnuntulŭ diferitele studii făcute asupra cestiunilorŭ de organisare militară şi mişcările trupelorŭ, precum istoriculŭ rĕsboiului 1877—1878. In urmă Regele a inspectatŭ biblioteca şi rĕmânêndŭ pe deplinŭ satisfăcutŭ, a binevoitŭ a arĕtá, la plecare, înaltele sale mulţămirĭ întregului personalŭ.

—0—

Tribunalulŭ de comerţŭ din Bucurescĭ a declaratŭ, ex-officio, în stare de falitŭ pe d. Stephens, representantulŭ cassei Hauser & Loeventhal, şi a ordonatŭ arestarea sa. Din nenorocire, d. Stephens după unŭ seurtŭ arestŭ, a fostŭ eliberatŭ pe cauţiune, de care profitândŭ s'a făcutŭ nevĕķutŭ

—0—

Cetimŭ în »Curierulŭ Financiarŭ“ din Bucurescĭ: In sĕptĕmâna din urmă s'au manifestatŭ óre care veleităţĭ de îmbunătăţire a situaţiunei. Câteva însemnate transacţiunĭ în grâne încheiate în Galaţĭ şi Brăila pentru Germania şi Austria au făcutŭ sĕ se înlăture unŭ momentŭ norii cei negri ce acoperŭ piaţa nóstră şi sĕ animeze câtva afacerile. La acéstă înbunătăţire a mai concontribuitŭ şi împrejurarea, că însemnate sume în aurŭ au întratŭ în ţéră ķilele trecute pentru cumpĕrarea de valorĭ române. Scrisurile funciare şi urbane găsindu-se aķĭ pe preţurĭ fórte avantagióse, au tentatŭ capitalurile strĕine şi le-au îndemnatŭ sĕ dea ordine de cumpĕrărĭ. Aurulŭ a putută astfelŭ sĕ cadă în sĕptĕmâna anteriórá până la 11%, şi sĕ se menţină acum la o primă de 12%; multe din valorile cotate în bursă au avutŭ ocasiune d'a înregistra unŭ momentŭ óre-care beneficii. Către finele sĕptĕmânei însă, situaţia s'a îngreuiatŭ din nou şi parte din terenulŭ câştigatŭ cu marĭ silinţe fuse perdutŭ. De altfelŭ, trebue sĕ constatămŭ că urcarea din primele ķile a fost provocată în mare parte şi prin cumpĕrările necesitate de trebuinţele lichidaţiunei, până ce golurile esistente s'au acoperitŭ.

—0—

Adunarea generală a acţionarilorŭ Societăţii Comerciale Române Basarabeanŭ, Calfoglu & Comp. s'a ţinutŭ la 30 Ianuariu. Unŭ anunţŭ alŭ Societăţii face cunoscutŭ că Cuponulŭ Nr. 2 de dividendă pe anulŭ 1884 a fostŭ fixatŭ la Lei 1440 în aurŭ, şi că se plătesce cu începere dela 2 Februariu la Cassa Societăţii.

—0—

Se confirmă scirea că d. V. Alexandri va fi numitŭ ministru plenipotenţiarŭ alŭ României la Paris.

—0—

„Voinţa Naţională“ află că în curêndŭ se va pune la licitaţiă construirea de nou a podului de pe Siretŭ la Cosmescĭ, elŭ va fi pentru România o operă unică în felulŭ ei, va fi cu douĕ etage: etagiulŭ superiorŭ pentru trecerea trenurilorŭ, ér celŭ inferiorŭ pentru trecerea trăsurilorŭ. Acestŭ podŭ se va compune din douĕ părţĭ: podulŭ propriu ķisŭ pe Siretŭ va avea 415 metri lungime, pe când celŭ actualŭ nu are decât 338 metri; a doua parte va fi podulŭ de inundaţiune pentru scurgerea apelorŭ de o lungime de 110 metri. Adâncimea fundamentelorŭ va fi de 12 metri sub etagiu, adecă dela nivelulŭ apelorŭ în josŭ. Costulŭ totalŭ alŭ acestui podŭ, cu alŭ diverselorŭ anecse, terasamente, cantóne, etc., va costa mai bine de 2,500,000 lei.

—0—

Tractările pentru rĕscumpĕrarea liniilorŭ române a căii ferate Lemberg-Cernăuţĭ-Iaşĭ urmate între statulŭ românŭ şi între societate s'au ruptŭ din causa pré marelorŭ pretenţiunĭ din partea acesteia.

—0—

Cetimŭ în »Liberalulŭ:« Aflămŭ că unŭ impresarŭ din Chişineu a venitŭ în Iaşĭ şi a angajatŭ întréga trupă a teatrului Naţionalŭ, pentru a da o seriă de vr'o treiķecĭ de representaţiunĭ în Chişineu şi alte oraşe principale ale Basarabiei. Dorimŭ totŭ succesulŭ posibilŭ, moralŭ şi materialŭ acestei escursiunĭ artistice.

—0—

D-şóra Bârsescu, tragediana română dela Butgtheatrulŭ din Viena, a sositŭ în Cernăuţĭ, unde va da unŭ ciclu de representaţiunĭ. La gară a fostŭ primită de representanţii reuniunilorŭ române. Artista a făcutŭ o visită mitropolitului Morariu, care a asistatŭ séra la representarea piesei »Valurile mării şi ale amorului;« de asemenea a asistatŭ şi preşedintele ţĕrii baronulŭ Alesani. D-şóra Bârsescu, când a apărutŭ pe scenă, a fost freneticŭ salutată şi în totŭ timpulŭ jocului a fostŭ distinsă prin aplause entusiaste.

—0—

S'a constituitŭ la Paris o societate de tinerĭ studenţĭ Bulgarĭ, Grecĭ, Românĭ. Scopulŭ societăţii este de a cunósce şi mai bine pe representanţii popórelorŭ chiămate a alcătui mai curêndŭ séu mai târķiu confederaţiunea poporaţiunilorŭ Europei orientale.

—0—

»Drepturile Omului« este titlulŭ unui nou ķiarŭ ce apare în Bucurescĭ, avêndŭ unŭ comitetŭ de redacţiă compusŭ din mai mulţĭ tinerĭ. Ķiarulŭ va lupta pentru desrobirea economică a poporului, pentru interesele mulţimei muncitóre. Ii urămŭ viaţă.

—0—

Abdul Kerim paşa, generalistimulŭ armatei turcescĭ la începutulŭ rĕsboiului ruso-româno-turcŭ, a muritŭ în Metelin, unde fusese esilatŭ. Ce se face cu sabia de onóre ce i-a dat'o tinerimea maghiară, ca semnŭ de recunoscinţă pentru măcelărirea creştinilorŭ, carĭ voiau sĕ scape de jugulŭ turcescŭ?

—0—

In ultima şedinţă a »Sobraniei“ din Sofia principele Cantacuzino, ministru de rĕsboiu a depusŭ pe biroulŭ camerei unŭ proiectŭ de lege privitorŭ la reînfinţarea guardei naţionale (narodnoje o polcenie). Camera a primitŭ cu aplause acéstă lege.

—0—

In nóptea de 12 Febr. c. unŭ soldatŭ sicilianŭ din Padua cu numele Costanzo a împuşcatŭ din ură doi caporalĭ şi pe unŭ saperŭ, şi-a vulneratŭ unŭ soldatŭ. Elŭ se mai repeķise şi asupra altora, însĕ a fostŭ arestatŭ.

CORESPONDENŢA NÓSTRA DIN COMITATE.

Din Reghinulŭ săs. 7 Febr. 1885.

Stimate d-le Redactorŭ! In oraşulŭ sĕcuescŭ Têrgulŭ Mureşului (M. Vásárhely,) unde în mijloculŭ pieţei se află statua lui Iosifŭ Bem, stăpânitorii ķilei şi-au propusŭ înfiinţarea unui fondŭ pentru teatru maghiarŭ stabilŭ. In fruntea societăţii stă Comitele supremŭ Br. Banffy Zoltan şi după dênsulŭ vice-comitele. Acestia facŭ toţĭ paşii atâtŭ pe cale dréptă, câtŭ şi nedréptă, fără a căuta ce facŭ — numai sĕ-şĭ ajungă scopulŭ spre a puté fini opera măréţă, — pentru ca în M.-Vásárhely unde se află „Bém apa« sĕ fie teatru stabilŭ. Şi cine le-ar avé grija séu cine le-ar fi în contra la acésta, dacă respectivii nu s'ar atinge şi întinde şi la banii comunelorŭ românescĭ, — plătiţĭ în lada comunală de sĕrmanii ţĕranĭ cu multă trudă şi mare nĕcazŭ pe calea esecuţiunei ş. c. l.

Vedeţĭ alăturata copiă după scrisórea vice-comitelui; vedeţĭ mai departe indorsatulŭ judelui procesŭ cu data Reghinŭ 21 Dec. 1884 Nr. 5471 cum sună. Acéstă scrisóre a avuta atâtŭ efectŭ încâtŭ dela tótă comuna celŭ puţinŭ 2 fl. ér dela altele 5 fl. şi mai multŭ s'au încassatŭ şi trimisŭ la loculŭ specificatŭ în acea scrisóre.

Aşa stăpânitorii ķilei din T. Mureşului, după ce în comitatulŭ M. Turda se află 259 comune, dintre carĭ 2 părţĭ suntŭ comune cu suflete române, au încassatŭ o sumă frumósă, din care amărătulŭ de opincarŭ nu are nicĭ unŭ folosŭ, — de câtŭ că elŭ este silitŭ prin forţă şi acuma ca mai înainte sĕ facă totŭ pentru desfătarea domnilorŭ şi sĕ-şĭ dée crucerulŭ câştigatŭ cu mare greutate în mâna acelora, spre înfiinţărĭ de fondurĭ teatrale şi alte multe.

Eată de ce apucăturĭ drăcescĭ se sciu folosi capii comitatului preste totŭ şi contra acestora nimenea nimica întrebuinţare nu cutéză a face.

Comunele aflătóre în comit. Mureşŭ-Turda nu au venite ci spesele comunale le suportă din aruncătura după fiorinulŭ de dare, — şi acéstă aruncătură în multe comune s'a urcatŭ la 75 cr. după fiorinulŭ de dare — care sĕrmanii ţĕranĭ au de a-lŭ solvi; dar apoi afară de acésta, peste anŭ câte aruncăturĭ extraordinare suntŭ puse asupra sĕrmanilorŭ ţĕranĭ, — destulŭ atâta că ce câştigă totŭ în aruncăturĭ şi în dare punŭ, şi cu finea anului nu cunoscŭ nimica, ba le pare bine că au eşitŭ cu nĕcazurile în capĕtŭ, — nu-i pasă nimica, şi dacă sumanulŭ şi ciórecii îi suntŭ stricaţĭ şi ruptĭ. Vedeţĭ la atâta amŭ ajunsŭ noi în ķiua de aķĭ — cu administrarea cea ungurésca.

Avemŭ în tóte comunele române preoţĭ. Aceştia suntŭ preste totŭ representanţii Comitetului comunalŭ, şi ar trebui ca în contra unora ca acestia sĕ facă întrebuinţare, — însĕ durere că tacŭ. Totŭ aşa facŭ şi representanţii comitetului comitatensŭ — tacŭ; ba nicĭ nu mai mergŭ la şedinţă sĕ apere dreptulŭ celora ce i-au alesŭ.

Vai de noi, ce mai ómenĭ suntemŭ; tăcemŭ şi ne uitămŭ cu ochii cum Maghiarii îşĭ înfiinţéză din banii noştri fondurĭ şi altele.

*

Din porunca prinţului Rudolfŭ, consilierulŭ de secţiune dela Minist. de agricul. Iosef Pausinger, care este încredinţatŭ cu supraveghiarea vênatului în teritoriulŭ Gurghiului, în 1/2 1885 au adusŭ aicea în Reghinulŭ săsescŭ pre badea Nichita Bloşiu din Gorsova, Simion Farkaşŭ şi Florea Farkaşŭ ambii din comuna Hodacŭ, — cari suntŭ conducĕtorii vênătórei — şi-au lăsatŭ de i-au fotografatŭ din nou (în Cabinetŭ portretŭ) în mai multe exemplare. — Le stă fórte bine, sĕ te totŭ uiţĭ la dênşii.

Altcum pe aicea pe lângă alte nĕcazurĭ — avemŭ vreme frumósă, ḑile calde ca în Aprilŭ, apoi zăpadă de locŭ nu este, şi pe drumŭ este colbŭ. Domnesce morbulŭ aprinderea de plămânĭ; în comuna Hodacŭ din acestŭ morbŭ au muritŭ o mulţime de ómenĭ.

Teuşŭ, 7 Februarŭ n. 1885.

Domnule Redactorŭ! Mĕ rogŭ sĕ aveţĭ bunĕtate a da locŭ în ḑiarulŭ d-vóstre următórelorŭ rĕndurĭ:

De pe la Septemvre a. tr. d. parochŭ Gregoriu Serbu în biserică şi în alte locurĭ a începutŭ a mĕ atacá. Pentru atacarea din biserică am recursŭ la d. protopopŭ Aronŭ Boerŭ, şi amŭ şi fostŭ chemaţĭ la d-sa. După ce ne-amŭ descoperitŭ şi unulŭ şi altulŭ tainele, d. protopopŭ ne-a sfătuitŭ cu părintescĭ cuvinte, ca sĕ trăimŭ în armoniă. Eu în adevĕrŭ ca şi până aci de 14 anĭ, aşa şi mai departe i-am datŭ onórea cuvenită d-lui parochŭ şi m'am feritŭ de orĭce lucru, care ne-ar putea strica buna înţelegere. Vĕdŭ însĕ că în Nr. 18 alŭ »Gazetei« sunt atacatŭ şi în publicŭ pe nedreptulŭ, de către d-sa. Ḑice, că decă m'ar cunósce corespondentulŭ, nu s'ar mira că nu a luatŭ parte inteligenţa din jurŭ şi d-sa.

Cumcă pe mine şi pe d-sa ne cunósce inteligenţa din jurŭ, o lasŭ sĕ o judece acea bine voitóre inteligenţă, carea în decursŭ de 14 anĭ, călĕtorindŭ prin comuna nóstră Teuşŭ, ne-a cercetatŭ pe amêndoi.

Spre dovadă că pe mine mĕ cunósce, amintescŭ numai atâta, ca sĕ se resfireze »Gazeta« din Februariu 1883, »Observatorulŭ« şi »Familia« despre balulŭ întreprinsŭ de mine şi de vre-o 6—8 locuitorĭ ai comunei nóstre. Spre dovadă aducŭ aminte petrecerea arangiată în a doua ḑi de Rosalii în anulŭ espiratŭ, când la mine, la primarulŭ şi la alţĭ ómenĭ de bine, s'a adunatŭ inteligenţa din jurŭ.

Cumcă pe mine mĕ cunoscŭ şi mĕ vĕdŭ bine ceţăţenii, lasŭ sĕ se vadă din lista dela balulŭ datŭ de vr'o 6 proprietarĭ din comuna nóstră acuma în folosulŭ meu.

Binevoiască însĕ d. parochŭ Gregoriu Serbu, ca sĕ spună şi sĕ dovedéscă aceea ce scie d-sa despre mine.

Eu unulŭ sciu că i-amŭ făcutŭ bine, chiar în véra trecută, avĕnd şi dênsulŭ unŭ procesŭ care părea a nu se mai sfĕrşí. Nu aşteptŭ rĕsplată pentru binele făcutŭ, dar nicĭ a fi atacatŭ fără causă.

Stefanŭ Crişanŭ,
docente şi proprietarŭ.

Blaşiu, 14 Februariu n. 1885.

Domnule Redactorŭ! Cu plăcere aducŭ la cunoscinţa on. publicŭ cetitorŭ decursulŭ balului filantropicŭ din 10 Februariu ţinutŭ în folosulŭ studenţilorŭ miserĭ în casŭ de morbŭ. Acesta, singurulŭ balŭ ce-lŭ mai potŭ câştigă studenţii prin suplicĭ umilite, ca totdéuna şi de astădată a decursŭ preste aşteptare. La ora fixată s'a înfăţişatŭ unŭ publicŭ fórte numerosŭ. Sala de danţŭ din nenorocire a fostŭ fórte mică pentru unŭ publicŭ atâtŭ de mare. Intre strĕinĭ s'au vĕḑutŭ şi vre-o cincĭ oficerĭ românĭ dela reg. 50 din Alba-Iulia. Onóre ostaşilorŭ românĭ, carĭ îşĭ mai aducŭ încă aminte de neamulŭ lorŭ celŭ atâtŭ de asupritŭ! Cu o deosebită plăcere constatŭ că damele nóstre s'au aflatŭ la culmea chiămărei lorŭ. Partea cea mai mare s'a presentatŭ în costumŭ naţionalŭ, care de care mai frumósă şi mai atrăgĕtóre; încâtŭ privindu-le te credeai în mijloculŭ unorŭ ḑine.

»Nu potŭ trece fără a amintí cu numele unele dintre graţiósele dame astfelŭ costumate, precum au fostŭ: st. d-ne profesorese Uilăcanŭ şi Radu (Blaşiu); d-şórele: Iosefina Marciacŭ (A. Iulia), Teresia Corvinŭ (Orĕştiă), Maria Horşia (Bia), Emilia Nistorŭ; Eugenia Vintilă şi Fira Vladŭ (Blaşiu) etc. Pentru acésta aducemŭ felicitările nóstre st. dame române şi amŭ dorí ca în totŭ loculŭ sĕ se presenteze în astfelŭ de costumŭ. Intre altele s'au jucatŭ: căluşarulŭ, bătuta şi hora dela Sinaia. Aceste jocurĭ drăgălaşe au înălţatŭ multŭ prestigiulŭ petrecerei nóstre, făcendŭ onóre şi studenţilorŭ carĭ le-au jucatŭ cu atâta tactŭ şi desteritate.

Unŭ participantŭ.

Din parlamentulŭ românŭ.

(Camera)

Şedinţa dela 30 Ianuariu. D. raportorŭ Poenaru Bordea dă citire proiectului de lege, relativŭ la verificarea pămĕnturilorŭ date, conformŭ art. 6 din legea rurală dela 1864. D. Cogălniceanu admite legea însĕ cu următórele modificărĭ: ca prefecţii sĕ nu presideze comisiunile ce se vorŭ iustitui, ḑicĕndŭ că prefecţii vorŭ face abusurĭ, susţine a se numi în comisiune şi dintre clăcaşĭ bogaţĭ. Modificările se primescŭ. D. ministru alŭ domeniilorŭ propune sĕ se fixeze unŭ termenŭ de 6 lunĭ cererilorŭ însurăţeilorŭ, în urma cărui terminŭ orĭce cerere va fi nulă. D. Maniu ḑice că propunerea d-lui ministru alŭ domeniilorŭ, nu póte intra în cadrulŭ unei legĭ făcută sĕ dea dreptate celorŭ nedreptăţiţĭ. D. Cogălniceanu combate ideile d-lui Maniu, ḑicĕndŭ: sĕ dămŭ ţĕranului dreptulŭ lui, instrucţiă; dar nu sĕ'i băgămŭ în capŭ idei revoluţionare; sĕ'i dămŭ pămĕntŭ decă nu l'a luatŭ, aşa ca nicĭ o fiinţă în ţéra românéscă sĕ nu ḑică că a fostŭ nedreptăţită. Se pune la votŭ amendamentulŭ d-lui ministru alŭ domeniilorŭ şi se primesce.

Şedinţa dela 31 Ianuariu. — D. Cerchez anunţă şi desvóltă o interpelare d-lui ministru alŭ agriculturei, de ce nu s'a pusŭ în lucrare decisiunile Camerei din 1881 Iunie 2, în privinţa magazielorŭ de întreposite în Bucurescĭ şi Iaşĭ. Ḑice că decă acele magazii ar fi fostŭ făcute, agricultorii ţĕrei, nu ar fi fostŭ forţaţĭ sĕ vîndă cerealele lorŭ pe preţurĭ fórte micĭ, care au făcutŭ ca ţéra sĕ pérḑă, ci ar fi depusŭ în acele magazii cerealele lorŭ, aşteptândŭ unŭ preţŭ mai bunŭ. Conchide a se pune în aplicare legea din 1881 Iunie 2. D. ministru alŭ domeniilorŭ ḑice că pentru înfiinţarea acestorŭ magazii nu se cere multŭ timpŭ de studiatŭ, căcĭ d-sa a studiatŭ sistemele acestorŭ magazii; asigură că votându-se creditulŭ necesarŭ, îi va trebui puţinŭ timpŭ spre a esecuta legea din 1881 Iunie 2. D. Maniu ḑice că d-sa speră că legea votată de atâta timpŭ se va pune în sfĕrşitŭ în lucrare, deórece acele locurĭ şi magazii sunt fórte necesare.

D. ministru alŭ domeniilorŭ rĕspunde d-lui Maniu ḑicĕndŭ, că este criminalŭ a asvĕrli averea ţĕrei în Dunare, numai pentru că a promisŭ; acésta nu va se ḑică a face servicii ţĕrei; ci înainte de a ţiné, ceea ce se promite, trebue sĕ avemŭ în vedere averea ţĕrei, trebue sĕ facemŭ ca orĭce cheiu făcutŭ pe marginea Dunărei, sĕ fie bine studiatŭ, ca nu acţionarii sĕ profite ci ţéra. D. Sefendache propune ca Camera sĕ numéscă o anchetă, care sĕ vaḑă cine a fostŭ causa de a perdutŭ ţara atâtea sume de banĭ.

D. ministru alŭ domeniilorŭ ḑice că nu trebue nicĭ o anchetă, sĕ lase ca afacerea între guvernŭ şi societatea de construcţiunĭ sĕ se tranşeze şi apoi se va defini culpa fiecăruia, conchide rugând pe d. Sefendache a'şĭ retrage ancheta propusă. D. Sefendacha îşĭ retrage ancheta propusă, cu dreptulŭ însĕ a o propune atuncĭ când tribunalulŭ se va pronunţa. Se închide discuţiunea.

TELEGRAMA PARTICULARA A „GAZ. TRANS."

Viena 16 Februariu. — Balulŭ românŭ de aséră a fostŭ splendidŭ. A luatŭ parte la elŭ elita Vienei. Sala era admirabilŭ decorată. Au fostŭ de faţă Inălţimea Sa archiducele Rainer, protectorulŭ balului, generalulŭ de Vrux (?), Rosetti, Solescu, Cav. de Lindheim, Prinţulŭ Schwarzenberg, Prinţulŭ Starhemberg şi alţĭ mulţĭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz Trans.«)

Pesta, 14 Februariu. — Prinţulŭ de corónă Rudolfŭ a sositŭ aci aséră venindŭ din Tiszolcz. După ḑece minute a plecatŭ spre Viena.

Clusiu, 14 Februariu. — Balulŭ Românilorŭ a fostŭ strălucitŭ. S'au ridicatŭ numeróse (?) toaste pentru concordia cu Ungurii. *)

Filadelfia, 14 Februariu. — Institutulŭ nebunilorŭ sĕracĭ a arsŭ. Au peritŭ 18 internaţĭ.

Pesta 16 Februariu. — Din incidentulŭ discursului din urmă alŭ comitelui Apponyi în adunarea deputaţilorŭ, era sĕ i se facă eri unŭ conductŭ de torţe grandiosŭ. Cu tóte că se făcuseră tóte pregătirile şi cu tóte că poliţia a încuviinţatŭ acéstă ovaţiune, conductulŭ de torţe nu s'a făcutŭ.

Viena, 16 Februariu. — Comitele şi comtesa Taaffe serbândŭ nunta de argintŭ (aniversarea de 25 anĭ), au fostŭ distinşĭ prin visita Majestăţii Sale, care i-a felicitatŭ căldurosŭ.

Paris, 16 Februariu. — Citadela dela Lang-Son a fostŭ luată cu asaltŭ de trupele francese. Armata chinesă după o luptă fierbinte ce a duratŭ până târḑiu în nópte, în 12 spre 13 Februariu, a fostŭ bătută şi risipită.

Roma, 16 Februariu. — Se asigură că Italia în negoţiările ei cu Anglia a făcutŭ reserve pentru acelŭ casŭ, când interesele englese arŭ veni în colisiune cu interesele Germaniei şi ale Austro-Ungariei, cu carĭ state Italia este legată *printr'o alianţă ce va durá până la anulŭ 1887.*

*). Tendinţa acestei telegrame, pe care biroulŭ de corespondenţă din Pesta a trămis'o negreşitŭ în tóte părţile, este vĕdită. Totŭ Românii sĕ fie aceia, carĭ sĕ sĕrute varga cu care au fostŭ bătuţĭ? Aşteptămŭ amĕnunte ca sĕ ne esplicămŭ acele »numeróse« toaste de înfrăţire. Red.

DIVERSE.

Balulŭ reuniunei femeilorŭ române din Sibiiu, ce s'a datŭ la 7 Februariu, a reuşitŭ peste aşteptare, mai alesŭ că în aceeaşĭ séră s'a datŭ şi balulŭ societăţii vĕnătorilorŭ orăşenĭ. Cele mai de frunte familii germane, în frunte cu ale domnilorŭ oficerĭ de statŭ majorŭ şi superiorĭ ai armatei imperiale, au luatŭ parte la balulŭ femeilorŭ române, care au sciutŭ, prin manierele cele ce le posedŭ, a încântá şi înviośá întréga societate. Venitulŭ balului, care e destinatŭ fondului şcólelorŭ, a datŭ o frumósă sumă Din parte-ne nu putemŭ decâtŭ sĕ ne bucurămŭ de astfelŭ de resultate frumóse şi sĕ felicitămŭ reuniunea femeilorŭ române din Sibiiu.

* * *

Omorŭ cumplitŭ. — Banulŭ e ochiulŭ dracului, ḑice poporulŭ românescŭ şi are tótă dreptatea, că din causa banilorŭ se întêmplă crimele cele mai multe. In 11 Februariu n. se sĕvĕrşi în Vörösbereny (Ungaria) o faptă îngroḑitóre. Unŭ proprietarŭ avutŭ cu numele Iónŭ Herczeg omorî pe tatălŭ sĕu, care locuia în aceeaşĭ curte cu elŭ şi era de 60 de anĭ. Bĕtrĕnulŭ se înădise de câtva timpŭ cu o femeă frumuşică, ceea ce nu era nicĭ decum pe placulŭ fiu-sĕu. Aflândŭ fiu-sĕu, că tată-sĕu are de gândŭ, ca sĕ petrécă tótă averea pe numele acestei femei, îşĭ puse în gândŭ ca sĕ-lŭ omóre. Când se întórse bĕtrânulŭ într'o ḑi acasă, îlŭ primi fiulŭ cu câteva loviturĭ de sĕcure, care culcară pe bĕtrĕnulŭ la pămĕntŭ, dar acesta se apĕră voinicesce, în urmă totŭ îlŭ birui fiusĕu. Ioanŭ Herczeg porunci soţiei sale sĕ prinḑă boii la carŭ şi duse mortulŭ la o viă. Acolo puse elŭ trupulŭ tată-sĕu aprópe de drumulŭ ţĕrii. Aflândŭ judele instructorŭ urmele de sânge în casa lorŭ, dĕdŭ ordinŭ sĕ aresteze pe Ioanŭ Herczeg şi pe soţia lui. Ficiorulŭ îşĭ mărturisi crima, dar ḑise, că soţia lui nu este de felŭ vinovată, că ea numai împlini porunca lui. Acéstă întêmplare a făcutŭ în totŭ ţinutulŭ mare sensaţiune.

* * *

Scrisorile de dragoste. — O damă, măritată de curênd, se lăuda către o prietină a sa, că bărbatulŭ sĕu scrie fórte frumosŭ. „O, sĕ vii odată la mine sĕ-ţĭ arătŭ scrisorile lui de dragoste," — »Da, sciu eu," rĕspunse cu rĕcélă pretina sa, »amŭ în scrinŭ unŭ pachetŭ întregŭ de scrisorĭ dela elŭ.«

Lista

pentru însemnarea d-lorŭ contribuitorĭ la balulŭ arangiatŭ în 19 Ianuariu 1885 în comuna Teuşiu în folosulŭ docentelui greco-catolicŭ.

D-nii: Szász Josef jude cercualŭ 1 fl., Horvath Gejza 50 cr., Horvát Sándor 50 cr., Stefanŭ Bellanu 4 fl., Iacobŭ Zzomalyanu 2 fl., Buni Károly 1 fl., Nicolau Borza 1 fl., Iacobŭ Popa l. Gabrila 1 fl., Ioanŭ Crişianŭ l. Achimŭ 2 fl., Dumitru Munteanu 1 fl., Efremŭ Raţiu primarŭ şi proprietarŭ 4 fl., Chirilă Crişianu, Simtimbru 1 fl., Gavrilă Raţŭ 50 cr., Ioanŭ Bretoj l. Benedek 50 cr., Moldvai Ferencz 1 fl., Gregoriu Popŭ cantorŭ gr. cat. 1 fl., Macavei Serbu 50 cr., Mihailŭ Raţŭ 50 cr., Paulŭ Radu 1 fl., Gregoriu Lazarŭ 1 fl., Iacobŭ Lucaciu l. Gabrila curatorŭ 50 cr., V. Lucaciu l. Gabrilla 50 cr., Iac. Mureşianŭ 1 fl., Ioanŭ Teuşanŭ l. Iacobŭ propr. 5 fl., Efremŭ Crişanŭ 1 fl. 50 cr., Toth Venczel 1 fl, Kovacs László 50 cr., Simon Salamon 1 fl., Petru Ciceu 50 cr, Szabaszlai Samu şi Krengel Sándor 1 fl., Horvath László, Stremtiu 50 cr., Lőre Samuel ospătarŭ 1 fl., Breslauer şi Ferenczi Dénes 1 fl., Drach János 1 fl, Romanu Gaborŭ 1 fl., Klein Mihály 3 fl., Iacobŭ Lazarŭ l. Leontea 1 fl., Ignaţiu Borza sergente în A.-Iulia 1 fl., Nicolau Belanŭ sergente în Alba-Iulia 1 fl., Aron Pal 50 cr., Simionŭ Munteanu l. Nicolae 1 fl., Alempiu Barbu 1 fl., Nicodimŭ Heuşiu rotarŭ 1 fl., Teodorŭ Belanŭ 1 fl., Stefanŭ Popa l. Gabrila 1 fl., Gligorŭ Belanu 1 fl., Gulácsi Károly 1 fl. Alecsandru Comes 50 cr. notariu, Molna Josef 1 fl., Szekelyhidi Gergely 1 fl., V. Radu 50 cr., Kis István 1 fl., Jzsak Baroch Gligorŭ Popa l. Iacobŭ 50 cr., Berényi Károly 1 fl., Popa Iac. a Tyanului 1 fl., Fostocŭ Gligorŭ 1 fl. Vasiliu Raţŭ 1 fl, Bohaimer Ferencz 1 fl., Székely Ferencz 50 cr., Georgiu Munteanu 1 fl., Ujvári Daniel 1 fl., Fried Ignacz 1 fl., Löre Salamon 1 fl., Vagner Enő 1 fl., Iacobŭ Munteanŭ l. Atycz 2 fl., Gergelyfy Antal negustoranu 1 fl., Vachpres Moricz 50 cr., Schomotczer Lajos învĕţ. rom. cat. 50 cr., Iacobŭ Lucaciu l. Ioanŭ 50 cr., Iacobŭ Munteanŭ l. Georgiu 50 cr., Nicolau Comanŭ primarŭ în Stremtiu 1 fl., Faurŭ Vasilie 50 cr., Dr. de medicină Boér Jenő 2 fl., Bescheri Ionŭ 1 fl., Opatianŭ Ona 50 cr., Iulius Popŭ 1 fl., Stefanŭ Popŭ par. alŭ Mihalţului 1 fl., Ioanŭ Rosan propr. mar. în Mesente 50 cr. Suma 84 fl. Luată de pre origiualŭ dela D. Stef. Belanŭ.

Teuşŭ în 9 Februariu 1885.

Stef. Crişianŭ,
învĕţătorŭ.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurelŭ Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena
din 14 Februarie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	98.35	Bonurĭ croato-slavone	103.—
Rentă de hârtiă 5%	94.—	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	146.75	Imprumutulŭ cu premiu ung.	118.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	99.—	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	118.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	122.—	Renta de hârtiă austriacă	83.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	108.—	Renta de arg. austr.	83.85
Bonurĭ rurale ungare	103.—	Renta de aurŭ austr.	106.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	102 90	Losurile din 1860	138 —
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	102.50	Acțiunile băncei austro-ungare	864.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.—	Act. băncei de creditŭ ung.	314.—
Bonurĭ rurale transilvane	102.20	Act. băncei de creditŭ austr.	303.30
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.80
		Napoleon-d'orĭ	9.77½
		Mărcĭ 100 împ. germ.	60.40
		Londra 10 Livres sterlinge	123.90

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 31 Ianuariu st. v. 1884.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	89¾	—
Renta rom. amort. (5%)	93¾	—
» convert. (6%)	88	—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	32	—
Credit fonc. rural (7%)	98¾	—
» „ „ (5%)	85½	—
» » urban (7%)	96¼	—
» » » (6%)	90½	—
» » » (5%)	83½	—
Banca națională a Românie	1200	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	280	—
« » » Națională	210	—
Aurŭ	12¼%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieței Brașovŭ
din 16 Februarie st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.76	Vênd.	8.80
Argint românesc	»	8.50	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9.76	»	9.78
Lire turcescĭ	»	10.98	»	11.—
Imperialĭ	»	9.98	»	10.—
Galbenĭ	»	5.70	»	5.76
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	129.—	„	130.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui Gross (în casa prefecturei.)

Anunțămŭ acelorŭ onorațĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoí a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecțiunea cómpletă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Subsemnatulŭ am onóre a aduce la cunoscința m. o. publicŭ, că am înființatŭ în piața de aicĭ:

têrgulŭ pómelorŭ Nr. 93 (casele Plecker de Pleckersfeld)

Unŭ magazinŭ de lipscăniă,

lingeriă, țesăturĭ și de măruntișurĭ

și recomandŭ depositulŭ meu bine asortatŭ de mărfurĭ și anume: tóte felurile de haine moderne sadea de lână și de lână cu bumbacŭ, cașimire negre și colorate indigene și din străinătate, satinŭ pentru plapome, percalinŭ cu tiparŭ, oxfortŭ, tóte soiurile de mollins, șifóne și pânză de perine, precum și pentru mobile albă și colorată, mare asortimentŭ în rufăriă de dame și de cavalerĭ în tóte soiurile și mărimile, șalurĭ de velurŭ și de harasŭ calmucŭ, pichetŭ, barchentŭ, watmoll, tóte soiurile de ciorapurĭ de lână și de bumbacŭ, flanele de dame și de cavalerĭ, batiste cele mai moderne de mătase, fețe de masă și servete, dantele (spițurĭ), panglice, mătase grea și atlasŭ în tóte colorile moderne, totŭ felulŭ de șinorŭ de tivitŭ, regată de cavalerĭ, corsete, florĭ, plapome gata, bumbacŭ pentru plapome, tóte felurile de ață de ciorapĭ și de crosatŭ albă și colorată, mare asortimentŭ în lână tórsă pentru ciorapĭ în orĭ ce colóre pentru lucrărĭ de dame, totŭ asemenea ibrișinŭ sadea și coloratŭ, dantele de Paris, bortele, mignandiese, ér pentru croitoriă de dame și de cavalerĭ totŭ felulŭ de obiecte necesare pentru căptușitŭ **cu prețurile cele mai eftine.**

Rufării pentru dame și cavalerĭ se facŭ și la comandă cu prețŭ eftinŭ.

Recomandândŭ magazinulŭ meu înființatŭ din nou atențiuneĭ binevoitóre a unui m. o. publicŭ, îlŭ asigurŭ de serviciulŭ celŭ mai promptŭ și solidŭ, și sperŭ că nimenĭ nu va părăsi nemulțămitŭ localulŭ meu, chiar de n'ar face decâtŭ cea mai mică încercare.

Cu înaltă stimă

Tóth József.

2—2

In sala Otelului Nr. 1.

se va ține

Marțĭ în 17 Februariu 1885 unŭ

Fortuna-Nobilŭ-Balŭ-mascatŭ de copii

cu următórele 20 de câștigurĭ:

1. strigare: Unŭ talerŭ de argintŭ.
2. » Unŭ losŭ-kincsem care póte câștiga 50,000 fl.
3. » Unŭ losŭ pentru sĕracii din Viena, câștigulŭ principalŭ 1000 galbenĭ.
4. „ Detto.
5. » Detto.
6. » Detto.
7. „ O sticlă cu șampaniă franțuzéscă orĭ în schimb 6 francĭ.
8. » O garnitură serviciu de liqueur
9. » 6 talere de masă.
10. strigare: O corfă de pâne.
11. „ O chibritelniță de părete.
12. » 6 filigene fine de cafea.
13. „ Unŭ Album.
14. » O buteliă cu șampaniă unguréscă.
15. » 3 francĭ de argintŭ.
16. » Unŭ sacŭ de scólă.
17. » 2 francĭ.
18. » O tortă.
19. » O buteliă Vöslauer.
20. » Unŭ francŭ.

Bilete scóse mai înainte: pentru cei mai în etate 60 cr. pentru copii 35.

Séra la cassă cei mai în etate 80 cr., copiii 40 cr.

Fiecare biletŭ primesce unŭ losŭ gratis pentru câștigurile de mai susŭ.

Până la 11 óre jócă numai copiii.

Inceputulŭ la 7 óre.

Franciscŭ Ludwig,
otelierŭ.

Primele veritabile bombóne de Malzextract de pieptŭ pentru desfacerea flegmei ale lui Ioanŭ Hoff sunt în hârtiă albastră.

Extractŭ de Malz a lui Ioanŭ Hoff „Gesundheitsbier.“ 0 sticlă 60 cr.

Extractŭ de Malz concentratŭ a lui Hoff. 0 sticlă 1 fl. 12 cr. 0 sticlă mică 70 cr.

Capacitățile medicale din Viena: Profesorulŭ Dr. Bamberger, Schrötter, Schnitzler, Rokitansky, Basch, Finger etc.; în Berlinŭ d-nii profesorĭ Dr. Frerichs, Langenbeck, Osc. Liebreich etc.; ordonéză acestea remediurĭ în multe casurĭ de bóle cu cele mai vĕdite succese.

Johann Hoff's Brustmalzextrakt-Bonbons
à 60, 30, 15 și 10 cr. numai în tocŭ albastru.

Johann Hoff's Malzgesundheits-Chocolade.
½ Kilo I. fl. 2.40 cr. II. fl. 1.60 III. fl. 1
¼ Kilo I. fl. 1.30 cr. II. 90 cr. III. 60 cr.

Raporturĭ de lecuirĭ reușite

la suferințe de pieptŭ și stomachŭ,

tuse, răgușală, inflegmare, (inclinărĭ cataralice), oftică, anemiă, slăbiciune de nervĭ, trebuincióssă pentru întărire la recovalescențĭ, pentru cei slabĭ în desvoltare și slăbiciune, ca și pentru conservarea sănătățeĭ.

Domnului

IOANU HOFF

inventatorulŭ și fabricatorulŭ preparatelorŭ de Malz, c. r. furnisorŭ de curte a celorŭ mai mulțĭ suveranĭ din Europa etc.

Wien, Stadt, Graben, Braunerstrasse Nr. 8.

Bucurescĭ, 11 Aprilŭ 1882.

De mai multŭ timp am suferitŭ de tuse și durere de peptŭ fără sĕ fi găsitŭ vre-unŭ leacŭ. La recomandațiă am luatŭ din depoulŭ ce se află aci berea de Malzextract, în urma căreia iute m'am vindecatŭ. Mĕ bucurŭ cu acésta ocasie a vĕ puté mulțumi prin scrisŭ.

Alŭ D-vóstră plecatŭ **Gabrielŭ Froimescu**, Bucurescĭ.

Brăila (România). D-lui Joh. Hoff, Wien.

Vĕ rogŭ a'mĭ trimite urgentŭ 13 flacóne bere de Malzextract a lui Joh. Hoff și 3 tocurĭ (în hârtiă albastră) bombóne pentru ușurarea flegmei, de óre ce dama pentru care suntŭ destinate într'adevĕrŭ că nu mai póte trăi fără întrebuințarea lorŭ.

Cu tótă stima **A. Borghetti.**

St. D. Vĕ rogŭ pré multŭ pentru repețirea trimeterei cu expressŭ preparatelorŭ D-tale excelente de Malzextract pentru alŭ cărorŭ bunŭ efectŭ viu a vĕ mulțumi. Bolnavulŭ se simte cu multŭ mai bine și va întrebuința încă îndelungŭ preparatele D-tale de sănătate. (Comande: 11 flacóne bere concentrate de Malzextract, 5½ tocurĭ de Malzbonbons, 5½ Pf. Malz-Chocolodă II.)

Cu deosebită stimă

A. Neumann, farmacia »La Tigru« în Iașĭ.

Raportŭ medicalu.

Botoșanĭ, 5 Octomvre 1882.

St. Domnule! Efectulŭ de vindecare s'a constatatŭ și în mai multe casurĭ, la pacienții mei, ceea ce mĕ face a comanda și pentru soția mea 100 flacóne bere de Malzextract și 20 tocurĭ Malzextractbonbons, cu trimiterea prin rembursă postală.

Cu deosebită stimă

Dr. Paŭl Bleicher, fostŭ asistentŭ la clinica d-lorŭ prof. Arlt Siegmund etc. în Viena.

Paris. Malzextractulŭ lui Johann Hoff este unŭ remediu dieteticŭ care premerge tuturorŭ celorlalte leacurĭ bune pentru constituțiunĭ slabe și de întrebuințare la inclinărĭ cataralice organelorŭ de respirațiune și digestiune.

60 de decorațiunĭ

Inființatŭ 1847, în Viena și Budapesta la 1861.

60 marĭ decorațiunĭ

Inființatŭ 1847, în Viena și Budapesta dela 1861.

Deposite în Brașovŭ: Demeter Eremias, Bucurescĭ: F. Bruss, J. G. Rissdörfer, R. Schmetau farmaciștĭ, G. Rietz, Martinovics, Ploiescĭ: N. Petrescu et C-nie, Bistrița: Carl Nussbächer, Dées: Fr. Nik, Déva: G. Issekuti, Sibiu: C. Bugarsky, Alba-Iulia: I. Frölich, S. Mihellyes, Clușiu: I. B. Misselbacher farmaciă, Têrgulŭ Mureșuluĭ: M. Bucher, C. Hutflesz, Mediașŭ: C. Bucknerŭ, Aiudŭ: Ioanŭ Winkler, Sighisóră: I. B. Misselbacher sen. I. B. Teuch. Odorheiu sĕcuescŭ: Solymossy farmacist. Sepsi Szt. Gyorgy: Fr. Barabas farm., Turda: I. Timbus și fiu.

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.